

Na temelju članka 4. Odluke o imenovanju članova Vijeća za prevenciju kriminaliteta i narušavanje javnog reda i mira na području Grada Dubrovnika (Službeni glasnik , dalje: Odluka), Vijeće za prevenciju kriminaliteta i narušavanja javnog reda i mira na području Grada Dubrovnika, u daljnjem tekstu Vijeće donosi

PROGRAM VIJEĆA ZA PREVENCIJU KRIMINALITETA I NARUŠAVANJA JAVNOG REDA I MIRA NA PODRUČJU GRADA DUBROVNIKA ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2023.

1. UVOD

Zadaća Vijeća za prevenciju kriminaliteta i narušavanja javnog reda i mira na području Grada Dubrovnika je koordinacija aktivnosti svih društvenih subjekata čiji je rad povezan s povećanjem sigurnosti i kvalitete života u gradu, kako bi se izbjegle negativnosti.

Vijeće donosi program rada koji se temelji na činjenicama da je sigurnost pravo svakog čovjeka i bitna komponenta kvalitete života te da je kriminalitet složen problem koji ne može riješiti niti jedna društvena institucija bez pomoći cijele zajednice.

Cilj Vijeća je preventivnim aktivnostima utjecati na smanjenje kriminaliteta i osjećaja nesigurnosti kod građana te na povećanje ukupne kvalitete života.

Vijeće provodi preventivne aktivnosti zajedničkim i koordiniranim radom svih društvenih subjekata - građana, tijela lokalne samouprave, policije, obrazovnih i zdravstvenih ustanova, vjerskih zajednica, državnih, županijskih, gradskih inspeksijskih tijela, sudova, ustanova socijalne skrbi, turističke zajednice i dr.

2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA KRIMINALITETA I NARUŠAVANJA JAVNOG REDA I MIRA

Opća je ocjena naših sugrađana, javnih službi, ali i gostiju i posjetitelja našega grada, da je Dubrovnik siguran grad, zahvaljujući predanom radu svih društvenih subjekata, prvenstveno dubrovačke policije.

Tom stanju zasigurno je pridonio i prošli saziv Vijeća za prevenciju kriminaliteta i narušavanje javnog reda i mira. Kao najvidljiviji rezultati rada Vijeća u prošlom sazivu ističu se:

- Odluka o zabrani pijenja alkohola maloljetnicima na javnim površinama, koju je Vijeće pripremio, a usvojilo Gradsko vijeće Grada Dubrovnika te
- uvođenje video nadzora na prometnicama i javnim gradskim površinama.

Sustav video nadzora također je pripremio Vijeće, dok je Gradsko vijeće Grada Dubrovnika prihvatilo prijedlog i odobrilo sredstva za najam i održavanje sustava.

Postavljeno je 116 kamera, 49 snimača i 72 uređaja za komunikaciju na 37 lokacija u gradu i bližoj okolici. Središnja nadzorna jedinica instalirana je u prostoru dubrovačke Policijske uprave.

Sustav video nadzora bitno je umanjio devastaciju dječjih igrališta: Primjerice, prije uvođenja video nadzora na popravke šteta na dječjim igralištima izdvajalo se iz gradskog proračuna prosječno 300.000,00 kuna godišnje.

Analiza stanja sigurnosti cestovnog prometa tijekom 2020., koju je izradila Postaja prometne policije Dubrovnik, pokazala je smanjenje prometnih nesreća za 42% u odnosu na prethodnu godinu. Broj nesreća sa smrtno stradalima smanjen je za 50%, nesreća s ozlijeđenima za 49% te nesreća s materijalnom štetom za 32%. Broj nesreća u kojima su sudionici bili pod utjecajem alkohola smanjen je za 42% u odnosu na 2019. U istom postotku smanjen je i broj prometnih nesreća u kojima su sudionici bili pod utjecajem droga.

Od 2009. do 2019. godine u našem gradu je izražen trend pada broja liječenih osoba zbog sindroma ovisnosti. No, to ne znači da pada i broj osoba koje konzumiraju psihoaktivne tvari. Raste broj konzumenata tzv. lakih droga, pogotovo kanabisa i sintetskih droga.

Broj liječenih osoba zbog sindroma ovisnosti u Dubrovniku 2020. godine za 14 je veći nego u prethodnoj godini. U 2020. umrla su dva opijatska ovisnika, dok su u 2019. preminule tri osobe ovisne o opijatima.

Tijekom pandemije je zabilježen porast alkoholizma, što je očekivano obzirom da alkohol smanjuje osjećaj napetosti, tjeskobe i straha i da je, na žalost, konzumacija alkohola manje stigmatizirana od psihijatrijskog liječenja. Zbog problema s alkoholom liječile su se dvije osobe više u 2020. nego u 2019. godini. Šest osoba je zatražilo pomoć prvi put.

U porastu je također i patološko kockanje, prvenstveno *online* kockanje, koje je još problematičnije od kockanja u kockarnicama, jer je dostupno u svakom trenutku i nema vizualizacije gubitka. Pet osoba s prebivalištem u Dubrovniku je prvi put zatražilo pomoć psihijatra zbog patološkog kockanja tijekom 2020. Nije bilo značajnije razlike u ukupnom broju liječenih kockara u prethodne dvije godine.

Centar za socijalni rad u Dubrovniku uputio je tijekom 2020. godine 15 maloljetnika ili mlađih punoljetnika s područja grada na tretman u Odjel za mentalno zdravlje, 4 više nego u prethodnoj godini.

Broj osoba koji je u Odjel za mentalno zdravlje upućen zbog provođenja sudske mjere Obveznog liječenja od ovisnosti bio je identičan u prethodne dvije godine.

3. POVEĆANJE SIGURNOSTI DJECE I MLADIH I PREVENCIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije

Sigurnost djece i mladih od posebnog je značaja za Vijeće i cjelokupnu zajednicu. Vijeće provodi preventivne aktivnosti s ciljem uklanjanja negativnih utjecaja društvene sredine na razvoj djece i maloljetnika te osiguranje normalnih uvjeta za razvoj njihove ličnosti.

S ciljem povećanja sigurnosti i dobrobiti djece i mladih, te suzbijanja delinkvencije provodit će se sljedeće aktivnosti:

- program poticanja osiguravanja mogućnosti kvalitetnog provođenja slobodnog vremena mladih kroz sportske i kulturne aktivnosti, npr. organiziranje „sajma mogućnosti, projekt kroz koji udruge i obrazovne ustanove osnovnoškolcima prezentiraju svoje sadržaje kako bi učenici mogli odabrati određene aktivnosti kojima bi se bavili u slobodno vrijeme - osnovne škole, Grad Dubrovnik, sportske i kulturne udruge;
- kontinuirano aktivno i pravodobno sudjelovanje školskih, zdravstvenih i socijalnih službi u prepoznavanju i tretmanu djece s problemima u ponašanju i obiteljskim problemima;
- kontinuirana suradnja obrazovnih ustanova s udrugama i institucijama - nastavak provođenja Preventivnog programa Policijske uprave Dubrovačko neretvanske - osnovne škole, srednje škole, Dječji dom Maslina, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Grad Dubrovnik, klubovi mladih i Centar za mlade Dubrovnik ;
- tiskanje edukativnih materijala za osnovne škole - osnovne škole, Policijska postaja Dubrovnik Odjel prevencije, Program „Mogu ako hoću“ MAH 1 i MAH 2;
- redovito postupanje Policijske postaje u suradnji s nadležnim institucijama temeljem odredbi Obiteljskog zakona koji regulira zabranu izlaska djece do 16 godina iza 23:00 sata bez nadzora, te kontrola primjene odredbi Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti u svezi zabrana točenja i prodaje alkohola i duhanskih proizvoda,
- nastavak edukacije stručnih suradnika i nastavnika osnovnih škola o prevenciji kockanja – program „Tko zapravo pobjeđuje?“; obzirom da je ovisnost o kockanju sve više u porastu i postaje značajan društveni problem;
- nastavak edukacije stručnih suradnika osnovnih škola na temu „Prevencija nasilja u obitelji i nad djecom tijekom pandemije COVID 19“.

4. PREVENCIJA ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA I OPIJANJA

Osim problema konzumiranja opojnih droga u današnjem je društvu sve naglašeniji i problem maloljetničkih zabava uz ispijanje većih količina alkohola, koje mogu, osim alkoholizma, dovesti i do pojave drugih oblika nezakonitog i nasilnog ponašanja. Onemogućavanje dostupnosti jednog i drugog opijata najkvalitetniji je oblik prevencije koja, uz podršku zajednice, promovira i stimulira prihvatljive oblike ponašanja.

Programi prevencije moraju se temeljiti prvenstveno na preventivnim aktivnostima, koji trebaju početi u što ranijoj dobi, provoditi se kontinuirano i stalno se evaluirati.

U cilju prevencije zlouporabe opojnih droga i opijanja mladih potrebno je:

- sve aktivnosti usmjeriti na jačanje zaštitnih mehanizama i smanjenje rizičnih čimbenika, a ne na puko tumačenje štetnosti pojedinih sredstava ovisnosti;
- u osnovnim i srednjim školama kontinuirano organizirati predavanja Policijske postaje Dubrovnik i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo na temu prevencije ovisnosti o alkoholu i opojnim sredstvima, s naglaskom na uključivanju mladih srednjoškolske dobi i njihovih roditelja u ovakvu edukaciju kao i sastanke nadležni gradskih upravnih odjela s ugostiteljima s područja grada Dubrovnika s ciljem provođenja zabrane posluživanja alkoholnih pića maloljetnicima;
- organiziranje okruglog stola na temu zlouporabe opojnih sredstava povodom Međunarodnog dana borbe protiv ovisnosti; sudionici: Centar za socijalnu skrb, Policijska postaja Dubrovnik, Dječji dom Maslina, Odjel za mentalno zdravlje Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, klubovi mladih i Centar za mlade Dubrovnik;
- podrška i provedba aktivnosti iz Nacionalne strategije za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, analiza stvarnih potreba za upućivanje na tretman; sudionici Centar za socijalnu skrb, Policijska postaja Dubrovnik, Dječji dom Maslina, Hrvatski zavod za javno zdravstvo;
- održavanje edukativno - preventivnih sastanaka nadležnih tijela i roditelja djece vrtičke, osnovnoškolske i srednjoškolske dobi, putem roditeljskih vijeća.

5. SIGURNOST U PROMETU

Koncept sigurnosti u zajednici ne može se ostvariti bez planiranog i sustavnog razvoja prometne kulture i sigurnosti u prometu. Stoga će Vijeće usmjeriti svoje djelovanje na sljedeće aktivnosti:

- kroz preventivne aktivnosti unaprijediti postupanje po načelima Nacionalnog programa sigurnosti u cestovnom prometu;
- u predškolskoj i školskoj dobi unaprijediti usvajanje prometnih vještina i znanja te sustavno provoditi edukaciju o ponašanju u prometu; sudionici: osnovne škole i dječji vrtići u suradnji s Postajom prometne policije Dubrovnik i udrugom „Sigurnost u prometu“;
- davati kontinuiranu podršku preventivnim programima i aktivnostima udruga;

- pojačati kontrolu vožnje pod utjecajem alkohola, kontrolu brzine u prometu, te posebno planiranje aktivnosti prema recidivistima u činjenju prekršaja u prometu - Postaja prometne policije Dubrovnik;
- utvrditi protokol o postupanju kod dojave komunalnim redarima i vozilu za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila prije samog uklanjanja - Upravni odjel za promet, Postaja prometne policije Dubrovnik.

6. VIDEO NADZOR JAVNIH POVRŠINA

S ciljem stvaranja okruženja koji kod građana stvara osjećaj sigurnosti, pripadnosti i odgovornosti, Vijeće će provoditi aktivnosti i mjere usmjerene na osvijetljavanje javnih prostora, autobusnih postaja, zabačenih ulica i mjesta, redovito održavanje i razvijanje kvalitete javnih prostora, postavljanje i javno obznajivanje postojanja video-nadzora s vidljivo istaknutim videokamerama na ugroženim mjestima, prilagođavanje otvorenih prostora, šetnica, parkova, trgova, nogostupa nazočnosti i aktivnostima ljudi, razvijanje osjećaja pripadnosti i odgovornosti građana za javne prostore.

Primjena tehničke zaštite u gradovima korištenjem video-nadzora ima preventivnu i represivnu svrhu te je efikasna metoda povećanja sigurnosti gradova.

Kako je zakonska regulativa tehničke zaštite i zaštite javnih površina jasno definirana kroz zakonsku obvezu vlasnika i jedinica lokalne samouprave kontroliranog korištenja podataka dobivenih video nadzorom, eliminira se opasnost od narušavanja privatnosti građana.

Uslijed trenutne gospodarske situacije postoji realna opasnost od povećanja kriminala kao nepoželjnog ponašanja na javnim mjestima, te je realna potreba gradova za većim ulaganjem u ovakav način zaštite. Planira se uvođenje većeg broja video kamera na javnim površinama za kontrolu kritičnih mjesta na kojima je primjerice uočeno ponavljano odlaganje otpada na nezakonit način. Realizacija ovog projekta očekuje se tijekom 2021., a prethodi mu zajednička suradnja nadležnog upravnog odjela Grada Dubrovnika i Policijske postaje Dubrovnik.

Tijekom 2021. nastavit će se s jačom popularizacijom gradske aplikacije DU OKO, u koju su uključeni svi zainteresirani građani, ustanove i djelatnici i koja je pokazala dobre rezultate.

**predsjednik Vijeća:
Dživo Brčić, prof.**